

Na osnovu člana 58. Zakona o osiguranju (»Sl.glasnik RS« br. 55/04 i 61/05, 101/07) i člana 23. stav 1. tačka 10. Osnivačkog akta „UNIQA neživotno osiguranje“ a.d.o. Beograd, na sednici Upravnog odbora, održanoj dana 05.oktobra 2011. godine donet je prečišćen tekst:

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

I UVODNE ODREDBE

Primena uslova

Član 1.

(1) Ovi Opšti uslovi za osiguranje od odgovornosti (udaljem tekstu: Opšti uslovi) primenjuju se za osiguranje svih vrsta odgovornosti, izuzev onih vrsta koje izričito isključuju primenu ovih Opštih Uslova.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

(1) U ovim Uslovima pojedini izrazi imaju sledeće značenje:

1. **Osiguravač** - Društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju,
2. **Ugovarač osiguranja** - Lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju,
3. **Osiguranik** - Lice čija je odgovornost pokrivena osiguranjem,
4. **Treće lice** - Lice koje nije subjekt ugovora o osiguranju, odnosno čija odgovornost nije pokrivena ugovorom o osiguranju,
5. **Premija** - Iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju,
6. **Osigurani slučaj** - Budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje Osiguranika štetni događaj, koji ima za posledicu nastajanje štete čiju bi nadoknadu moglo da zahteva treće oštećeno lice,
7. **Suma osiguranja** - Maksimalni iznos koji je Osiguravač dužan da isplati po jednom osiguranom slučaju,
8. **Zbirna suma osiguranja (Godišnji limit)** – Maksimalna obaveza Osiguravača za sve osigurane slučajeve u toku trajanja osiguranja,
9. **Polisa** - Isprava o zaključenom osiguranju,
10. **Izvor opasnosti** - Delatnost (zanimanje), stvari (pokretne i nepokretne), pravni odnos ili određena svojstva iz kojih može nastati odgovornost kao rizik pokriven ovim osiguranjem.

II OPŠTE ODREDBE

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 3.

(1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude, a zaključen je kad Ugovarači potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.

(2) Usmena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključivanje ugovora o osiguranju ne obavezuje ni ponuđača ni Osiguravača. Pismena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od osam dana kada je ponuda prispela Osiguravaču.

(3) Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim kad je ponuda prispela Osiguravaču.

(4) Ako Osiguravač povodom primljene ponude zatraži neku dopunu ili izmenu, kao dan prijema ponude smatraće se dan kad Osiguravač primi traženu dopunu ili izmenu, odnosno kad bude obavešten o prihvatanju njihovih uslova.

(5) Odredbe stava 1, 2, 3 i 4. ovog člana primenjuju se i kad se vrši izmena postojećeg ugovora o osiguranju.

Polisa i list pokrića

Član 4.

(1) U polisi osiguranja moraju biti navedeni: ugovorne strane, osigurana stvar, rizik obuhvaćen osiguranjem, trajanje osiguranja i period pokrića, suma osiguranja, premija, datum izdavanja polise.

(2) Polisa osiguranja može biti privremeno zamenjena listom pokrića u koji se unose bitni sastojci ugovora. List pokrića se izdaje sa trajanjem najduže do dva meseca.

(3) Osiguravač je dužan da upozna Ugovarača osiguranja da su opšti i posebni uslovi osiguranja sastavni deo ugovora i da mu preda njihov tekst.

(4) Izvršenje obaveze iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.

Suma osiguranja

Član 5.

(1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na sumu osiguranja koju odredi Ugovarač osiguranja u okvirima posebnih uslova osiguranja, tarife premija ili zakonskih propisa.

(2) Sume osiguranja se ugovaraju u dinarskoj protivvrednosti EUR, u skladu sa srednjim kursom NBS na dan isplate štete.

(3) Suma osiguranja je maksimalni iznos obaveze Ugovarača osiguranja po jednom osiguranom slučaju, čak i ukoliko za štetu odgovara više lica čija je odgovornost pokrivena osiguranjem.

(4) Zbirna suma osiguranja (godišnji limit) je ukupna obaveza Osiguravača za ceo period osiguranja koji se utvrđuje u određenom iznosu u skladu sa Tarifama premija. Zbirna suma osiguranja se nakon nastanka osiguranog slučaja i isplate štete iscrpljuje i nakon iscrpljenja u celosti, osiguranje prestaje da važi.

(5) Obaveza Osiguravača na naknadu iz osiguranja, bez obzira na broj osiguranih slučajeva koji nastanu za vreme ugovorenog perioda osiguranja, ne može biti veća od (zbirne) sume osiguranja navedene u polisi za dati period osiguranja.

(6) U slučaju da je po jednom osiguranom slučaju, dostavljen veći broj zahteva za isplatu štete, koji u ukupnom iznosu premašuju iznos sume osiguranja navedene u ugovoru o osiguranju, po pojedinačnim, osnovanim odštetnim zahtevima, naknada iz osiguranja biće isplaćena

srazmerno visini ugovorene sume osiguranja i iznosu odštetnog zahteva. Zbir naknada iz osiguranja ne može biti veći od iznosa ugovorene sume osiguranja, odnosno njenog preostalog iznosa, u slučaju da je naknada već isplaćivana u prethodnom periodu.

Osigurani slučaj

Član 6.

(1) Osigurani slučaj je budući, nezvestan i nezavisan od isključive volje Osiguranika štetni događaj na osnovu koga bi treće oštećeno lice moglo da zahteva naknadu štete. Smatra se da je osigurani slučaj nastao onog momenta kad je takav događaj počeo da se ostvaruje.

(2) Više štetnih događaja nastalih iz istog uzroka ili iz istovrsnih vremenski povezanih uzroka smatraju se jednim osiguranim slučajem – serijske štete.

(3) Trenutak nastupanja serijske štete se smatra trenutak kada je nastala prva šteta i u odnosu na ovaj trenutak se određuje obim ugovorenog osiguravajućeg pokrivača za celokupnu štetu u nizu.

(4) Ukoliko je prva šteta u nizu nastala pre početka ugovorenog perioda osiguranja i za istu Osiguranik ili Ugovarač osiguranja nije znao niti mogao znati, kao prva šteta u nizu smatra se prva šteta koja se dogodila nakon početka ugovorenog perioda osiguranja.

(5) Ukoliko je prva šteta u nizu nastala za vreme prekida ugovorenog perioda osiguranja i za istu Osiguranik ili Ugovarač osiguranja nije znao niti mogao znati kao prva šteta u nizu smatra se prva šteta koja se dogodila nakon nastavka ugovorenog perioda osiguranja.

(6) Kod šteta usled povrede zdravlja koje nastaju postepeno, u slučaju sumnje, smatra se da je osigurani slučaj nastao kad je prvi put nalazom lekara utvrđena povreda zdravlja.

(7) Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj ili je bio u nastupanju, odnosno bilo je izvesno da će nastupiti.

(8) Ako je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćen određeni period koji prethodi zaključenju ugovora, ugovor će biti ništav samo ako je u času njegovog zaključenja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osigurani slučaj već dogodio, odnosno da je već tada prestala mogućnost da se on ne dogodi.

Vremensko važenje osiguranja

Član 7.

(1) Osiguravač je u obavezi samo onda ako osigurani slučaj nastane za vreme važenja osiguranja.

(2) Osigurani slučaj koji je nastao za vreme važenja osiguranja, a čiji je uzrok iz perioda koji prethodi zaključenju ugovora o osiguranju ili iz vremena kada je osiguranje bilo prekinuto, pokriven je osiguranjem samo onda ako Ugovaraču osiguranja ili Osiguraniku do početka osiguranja ili ponovnog početka osiguranja nije bio poznat i nije mogao biti poznat uzrok iz koga osigurani slučaj potiče.

(3) Od šteta usled povrede zdravlja koje nastaju postepeno, u slučaju sumnje smatra se da je štetni događaj nastao onda kada je prvi put nalazom lekara utvrđena povreda zdravlja.

(4) Rok za podnošenje zahteva za naknadu štete trećeg oštećenog lica odnosno Osiguranika po osnovu prava iz osiguranja po polisi zaključenoj u skladu sa uslovima za osiguranje od odgovornosti, jeste rok određen Zakonom o obligacionim odnosima.

Osiguravajuće pokrivače

Član 8.

(1) U slučaju štete, Osiguravač preuzima ispunjenje obaveze Osiguranika prema trećim licima koje su nastale na osnovu građanskopravne odgovornosti Osiguranika za štete zbog smrti, povrede tela ili zdravlja (štete na licima), zbog oštećenja ili uništenja stvari trećih lica (materijalne štete), za finansijske štete (posredne štete) ili za čisto finansijske štete.

TRAJANJE OSIGURANJA

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 9.

(1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:

1. Sa određenim rokom trajanja,
2. Sa neodređenim rokom trajanja, kad se nastavlja iz godine u godinu.

Početak dejstva i trajanje osiguranja

Član 10.

(1) Ugovor o osiguranju, ako se drugačije ne ugovori, svoje dejstvo proizvodi po isteku dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi označen kao dan početka trajanja osiguranja, pa sve do isteka dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi naveden kao prestanak (istek) osiguranja.

(2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor s danom dospelosti premije, obaveštavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.

(3) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može po isteku ovog roka uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

Početak i prestanak obaveze Osiguravača

Član 11.

(1) Obaveza Osiguravača iz osiguranja počinje po isteku dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ukoliko je do tog dana plaćena premija, a inače po isteku dvadeset četvrtog časa dana kada je plaćena premija, odnosno njen ugovoreni deo (rata).

(2) Ako je ugovoreno da se premija plaća posle zaključenja ugovora, obaveza Osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja počinje od dana određenog u ugovoru kao dan početka osiguranja.

(3) Može se ugovoriti da obaveza Osiguravača počinje od trenutka zaključenja ugovora o osiguranju.

(4) Međutim, ako Ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice - ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu po isteku trideset dana od dana kad je Ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača s obaveštenjem o dospelosti premije. Pri tom navedeni rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.

(5) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.

(6) Obaveza Osiguravača prestaje:

1. Kod ugovora o osiguranju s određenim rokom trajanja - istekom dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno,

2. Kod ugovora o osiguranju sa neodređenim rokom trajanja, ako je u polisi označen samo početak osiguranja, osiguranje se produžava iz godine u godinu, osim ako neka od ugovornih strana, najkasnije tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja, pismeno obavesti drugu stranu da ne želi da produži ugovor o osiguranju. U tom slučaju, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja.

Ugovori sa neodređenim rokom trajanja

Član 12.

(1) Pri ugovaranju osiguranja sa neodređenim rokom trajanja, Ugovaraču osiguranja može se odobriti popust na premiju osiguranja u skladu sa Tarifom premija.

(2) U slučaju ugovaranja popusta iz prethodnog stava ovog člana, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju održi na snazi najmanje 5 (pet) godina.

Plaćanje premije osiguranja

Član 15.

(1) Premija osiguranja je iznos označen na polisi osiguranja koji je Ugovarač osiguranja dužan da plati Osiguravaču na način i u rokovima definisanim ugovorom o osiguranju.

(2) Premija osiguranja se ugovara u dinarskoj protivvrednosti EUR, u skladu sa srednjim kursom NBS na dan sklapanja ugovora o osiguranju. U slučaju uplate premije osiguranja posle dana ugovaranja ugovorena premija osiguranja se plaća u dinarskoj protivvrednosti obracunanog EUR iznosa premije, po srednjem kursu NBS na dan uplate.

(3) Ako je osnov za izračunavanje premije osiguranja godišnji ukupni prihod, konačni obračun premije vrši se po završetku godine na bazi ostvarenog ukupnog prihoda. U slučaju prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog roka trajanja, ako je Ugovarač osiguranja imao neki popust na trajanje osiguranja, dužan je da iznos premije odobrene na ime popusta vrati Osiguravaču.

(4) Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja prilikom zaključenja osiguranja, po pravilu, odjednom, a može se platiti i u ratama u ugovorenim rokovima.

(5) U zavisnosti od ugovorene dinamike plaćanja premije, Osiguraniku se pri obračunu iste, odobravaju odgovarajući popusti definisani Tarifama premija.

(6) Ako Ugovarač osiguranja ne plati premiju u ugovorenom roku može se zaračunati zatezna kamata.

(7) Mesto plaćanja premije je mesto u kome Ugovarač osiguranja ima svoje sedište odnosno prebivalište, ili boravište.

(8) Ako je premija plaćena poštom smatra se da je uplaćena onog dana kada je premija pravilno uplaćena pošti. Ako je premija plaćena putem virmana smatra se da je ona plaćena onog dana kada je prispeo nalog banci, odnosno organizaciji kod koje se vodi račun Ugovarača osiguranja.

(9) Premija osiguranja može se platiti na sledeći način, a po izboru Osiguranika:

1. uplatom na šalteru banke ili pošte (uplatnicom)
2. otkupnom pošiljkom
3. posredstvom POS terminala (debitnom, revolving ili kreditnom karticom)
4. administrativnom zabranom
5. direct debit
6. trajnim nalogom.

(10) U slučaju da Osiguranik ugovori plaćanje premije putem trajnog naloga, administrativne zabrane ili direct debit-a ostvariće pravo na popust na godišnju premiju osiguranja u skladu sa Tarifom.

Obaveštenje osiguravača o promenama rizika

Član 16.

(1) Ugovarač osiguranja dužan je da obavesti Osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika, kao i da Osiguravaču dostavi svu potrebnu dokumentaciju.

(2) On je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva dana, obavesti Osiguravača o promenama.

(3) Ako je povećanje rizika toliko da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegovog zaključenja on može raskinuti ugovor.

(4) Ako je povećanje rizika toliko da bi Osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može Ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.

(5) Ako Ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrnaest dana od prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.

(6) Ali, ugovor ostaje na snazi i Osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži Ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili

(3) Ukoliko Ugovarač osiguranja izjavi da raskida ugovor pre isteka roka iz prethodnog stava ovog člana, dužan je da Osiguravaču uplati iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz prethodnih godina, a po osnovu iz stava 1. ovog člana.

(4) Iznos odobrenih popusta iz prethodnog stava, Osiguravač obračunava tako što odobreni popust na premiju za tekuću godinu osiguranja u kojoj se ugovor raskida, množi brojem prethodnih godina trajanja ugovora o osiguranju.

(5) Iznos odobrenog popusta Osiguranik je dužan da plati u roku od 5 (pet) dana od dana prijema obračuna iznosa ukupno odobrenih popusta.

Teritorijalno važenje ugovora

Član 13.

(1) Osiguranjem od odgovornosti su obuhvaćeni osigurani slučajevi nastali na području Republike Srbije. Ugovorom o osiguranju može se ugovoriti i teritorijalno proširenje osiguranja van teritorije Republike Srbije uz odgovarajući doplatak premije osiguranja.

OBAVEZE UGOVARAČA OSIGURANJA, ODNOSNO OSIGURANIKA I POSLEDICE NJIHOVOG NEIZVRŠENJA

Prijava okolnosti od značaja za procenu rizika

Član 14 .

(1) Ugovarač osiguranja dužan je da, prilikom zaključenja ugovora, Osiguravaču prijavi sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate, čak i ako su u pitanju podaci koji se tretiraju kao poslovna ili profesionalna tajna.

(2) Ako je Ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namerno prećutao neku okolnost takve prirode da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, Osiguravač može zahtevati poništenje ugovora.

(3) U slučaju poništenja ugovora, iz razloga navedenih u prethodnom stavu ovog člana, Osiguravač zadržava naplaćene premije i ima pravo da zahteva isplatu premije za period osiguranja u kome je zatražio poništenje ugovora.

(4) Pravo Osiguravača da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od tri meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili za prećutkivanje ne izjavi Ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo.

(5) Ako je Ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio da da dužno obaveštenje, a to nije učinio namerno, Osiguravač može, po svom izboru, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmerno većem riziku.

(6) Ugovor u tom slučaju prestaje po isteku 14 dana od kad je Osiguravač svoju izjavu o raskidu saopštio Ugovaraču osiguranja, a u slučaju Osiguravačevog predloga da se premija poveća, raskid nastupa po samom zakonu ukoliko Ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana od kada je isti primio.

(7) U slučaju raskida, Osiguravač je dužan da vrati deo premije koji otpada na vreme do kraja perioda osiguranja.

(8) Ako se osigurani slučaj dogodi pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili posle toga ali pre raskida ugovora, odnosno postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između stope plaćenih premija i stopa premije koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.

(9) Osiguravač kome su u času zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za ocenu rizika, a koje je Ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prećutao, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prećutkivanje. Isto važi kad je Osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajanja osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlašćenjima.

da raskine ugovor ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kad je na bilo koji način doznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki drugi način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i sl.).

(7) Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je Osiguravač obavešten o povećanju rizika ili pošto je obavešten o povećanju rizika, ali pre nego što je raskinuo ugovor ili postigao sporazum sa Ugovaračem osiguranja o povećanju premija, naknada se smanjuje u srazmeri između plaćenih premija i premije koju bi trebalo platiti prema povećanom riziku.

(8) Kad se posle zaključenja ugovora o osiguranju dogodilo smanjenje rizika, Ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kad je Osiguravača obavestio o smanjenju.

(9) Ako Osiguravač ne pristane na smanjenje premije, Ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

Obaveze osiguranika po nastanku osiguranog slučaja

Član 17.

(1) Osiguranik je dužan obavestiti Osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja kao i o podnetom zahtevu za naknadu štete najkasnije u roku od tri dana po saznanju.

(2) Osiguranik je dužan da obavesti Osiguravača i onda kada zahtev za naknadu štete protiv njega bude istaknut preko suda, kada bude određen pritvor, kao i onda kada bude pokrenut postupak za obezbeđenje dokaza.

(3) Ako je sproveden uviđaj, podignuta optužnica ili je pokrenut krivični postupak, Osiguranik je dužan da o tome odmah obavesti Osiguravača, pa i onda kada je već prijavio nastanak štetnog događaja. Takođe je dužan dostaviti nalaz nadležnog organa u vezi sa nastalim štetnim događajem.

(4) Ako je osiguranjem pokrivena šteta nastala usled krađe stvari, Osiguranik je dužan krađu bez odlaganja prijaviti organu javne bezbednosti.

(5) Osiguranik nije ovlašćen da se bez prethodne saglasnosti Osiguravača izjašnjava o zahtevu za naknadu štete a naročito da ga prizna potpuno ili delimično, da se o zahtevu za naknadu štete nagodi, kao ni da izvrši isplatu, osim ako se prema činjeničnom stanju nije moglo odbiti priznanje, nagodba odnosno isplata, a da se tim ne učini očigledna nepravda. Osiguravač nije odgovoran ni ako je Osiguranik u zabludi smatrao da postoji njegova odgovornost ili da su ispravno utvrđene činjenice u pogledu nastale štete.

(6) Ako oštećeni podnese tužbu za naknadu štete protiv Osiguranika, Osiguranik je dužan dostaviti Osiguravaču sudski poziv, odnosno tužbu i sve spise u vezi sa štetnim događajem i zahtevom za naknadu štete kao i da vođenje spora prepusti Osiguravaču.

(7) Ako se Osiguranik protivi predlogu Osiguravača da se zahtev za naknadu štete reši nagodbom, Osiguravač nije dužan da plati višak naknade, kamate i troškove koji su usled toga nastali.

(8) U slučaju da se oštećenik sa zahtevom za naknadu štete neposredno obrati Osiguravaču, Osiguranik je dužan da Osiguravaču pruži sve dokaze i podatke s kojim raspolaže, a koji su neophodni za utvrđivanje odgovornosti za pričinjenu štetu i za ocenu osnovanosti zahteva, obima i visine štete.

(9) Ako usled promenjenih okolnosti Osiguranik stekne pravo da se ukine ili smanji renta oštećenom licu dužan je da o tome obavesti Osiguravača.

(10) Ukoliko se Osiguranik ne pridržava obaveze iz ovog člana snosiće štetne posledice koje usled toga nastanu, osim ako bi one nastale i da se pridržavao obaveza.

Preventiva šteta i obaveza osiguranika da ublaži/umanji štetu

Član 18.

(1) Osiguranik je obavezan da postupa sa dužnom pažnjom kako bi sprečio i ublažio/umanjio štetu kao i da poštuje sve relevantne propise.

(2) Osiguravač ima pravo da izvrši inspekciju i da pregleda implementaciju mera za preventivu šteta.

Promena naziva i adrese

Član 19.

(1) Ugovarač osiguranja, odnosno Osiguranik dužan je da o promeni imena, naziva ili adrese obavesti Osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.

(2) Ako Ugovarač osiguranja, odnosno Osiguranik ne obavesti Osiguravača o promenama iz prethodnog stava ovog člana, za punovažnost obaveštenja koja Osiguravač šalje, dovoljno je ako je uputio Ugovaraču osiguranja, odnosno Osiguraniku, preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi stana, poslovnim prostorijama, odnosno imenu ili nazivu kojima raspolaže.

(3) Obaveštenje postaje punovažno dana kada bi, prema redovnom toku stvari, postalo punovažno da nije bilo promene iz prethodnog stava.

OBAVEZE OSIGURAVAČA

Obaveze Osiguravača po nastanku osiguranog slučaja

Član 20.

(1) U vezi sa podnesenim zahtevom za naknadu štete od strane oštećenog lica Osiguravač je u obavezi:

1. Da zajedno sa Osiguranikom preduzme odbranu od neosnovanih ili preteranih zahteva za naknadu štete (pravna zaštita),
2. Da udovolji osnovanim zahtevima za naknadu štete (naknada štete),
3. Da nadoknadi troškove sudskog postupka.

Pravna zaštita

Član 21.

(1) Obaveza Osiguravača na pružanju pravne zaštite obuhvata:

1. Ispitivanje odgovornosti Osiguranika za nastalu štetu,
2. Vođenje spora u ime Osiguranika ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom postupku,
3. Davanje u ime Osiguranika svih izjava koje smatra korisnim za zadovoljenje ili odbranu od neosnovanog ili preteranog zahteva za naknadu štete.

(2) Uz saglasnost i uz uputstvo Osiguravača, vođenje spora može se povesti Osiguraniku koji je u takvom sporu dužan da se pridržava uputstava i naloga Osiguravača u pogledu vođenja postupka u parnici.

(3) Osiguravač može preuzeti vođenje parnice ili stupiti na mesto Osiguranika ili učestvovati u svojstvu umešača.

(4) Osiguravač je ovlašćen da odbije vođenje spora ili da prepusti vođenje spora Osiguraniku ako oceni da nema mesta za pružanje pravne zaštite s obzirom na odnos visine zahteva za naknadu štete i visine sume osiguranja.

(5) U slučaju da Osiguravač na ime naknade štete isplati sumu osiguranja pre pokretanja spora prestaje i njegova obaveza na pravnu zaštitu.

Obaveza isplate naknade štete

Član 22.

(1) Osiguravač u roku od 14 dana isplaćuje naknadu iz osiguranja, računajući od dana kad je utvrdio svoju obavezu i visinu te obaveze.

(2) Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja na temelju:

1. Priznanja koje je dao ili odobrio;
2. Nagodbe koju je zaključio ili odobrio;
3. Sudske odluke.

(3) Osiguravač je ovlašćen da na ime naknade Osiguraniku položi sumu osiguranja te se u tom slučaju oslobađa svih obaveza i postupaka u vezi s osiguranim slučajem.

Član 26.

(4) Osiguravač učestvuje u deponovanju radi obezbeđenja naknade štete koje bi Osiguravnik bio dužan deponovati na osnovu zakonskih propisa ili sudske odluke i to najviše do iznosa visine njegove obaveze na naknadu štete.

(5) Ako je Osiguravnik obavezan da na ime naknade štete plati rentu, a kapitalizirana vrednost rente premašuje sumu osiguranja i ostatak sume po odbitku drugih davanja u vezi s istim osiguranim slučajem, dugovana renta će se nadoknaditi samo u srazmeri između sume osiguranja, odnosno ostatka sume osiguranja i kapitalizirane vrednosti rente.

(6) Kapitalizirana vrednost rente za izračunavanje proporcije računa se na temelju važećih tablica smrtnosti za osiguranje života u Srbiji.

(7) Ako se Osiguravač protivi predlogu Osiguravnika da se o zahtevu za nadoknadu štete nagodi, dužan je platiti naknadu, kamate i troškove i onda kada premašuju sumu osiguranja.

Naknada troškova postupka

Član 23.

(1) Osiguravač naknadiuje sve troškove parničnog postupka ukoliko je sam vodio spor ili je dao saglasnost Osiguravniku na vođenje spora pa i onda kada zahtev za naknadu štete nije bio osnovan.

(2) Ako je parnica vođena bez znanja i saglasnosti Osiguravača osiguranjem su pokriveni troškovi spora ukoliko zajedno s naknadom štete ne premašuju sumu osiguranja.

(3) Ako se Osiguravač protivi predlogu Osiguravnika da se o zahtevu za naknadu štete poravna, dužan je da plati naknadu, kamate i troškove i kad premašuju sumu osiguranja.

(4) Osiguravač snosi troškove branioca u krivičnom postupku pokrenutom protiv Osiguravnika zbog događaja koji bi mogao imati za posledicu postavljanje zahteva za naknadu štete na temelju odgovornosti pokrivenne osiguranjem i to samo izuzetno, ako je upoznat s izborom branioca i prihvatio da snosi troškove. Troškove krivičnog postupka kao i troškove zastupanja oštećenog Osiguravač ne naknadiuje.

(5) Kada izvrši svoju obavezu isplatom sume osiguranja Osiguravač se oslobađa daljih davanja na ime naknade i troškova po jednom osiguranom slučaju.

(6) Maksimalna obaveza Osiguravača za troškove vođenja spora je 20% od ugovorene sume osiguranja.

Neposredni zahtev oštećenog lica

Član 24.

(1) Ako oštećeno lice podnese zahtev ili tužbu za naknadu štete samo protiv Osiguravača, Osiguravač će o tome obavestiti Osiguravnika i pozvati ga da mu pruži sve potrebne podatke i postupi u smislu čl. 17. stav (8) ovih Uslova, kao i da sam Osiguravnik preduzme mere radi zaštite svojih interesa.

(2) Ukoliko se u slučaju iz prethodnog stava Osiguravač odluči da isplati naknadu oštećenom, u potpunosti ili delimično, dužan je da o tome obavesti Osiguravnika.

Vraćanje premije

Član 25.

(1) Ako stvar u vezi sa čijom je upotrebom zaključeno osiguranje od odgovornosti, odnosno izvor opasnosti označen u polisi prestane da postoji pre početka obaveze Osiguravača, Ugovaraču osiguranja vraća se iznos naplaćene premije.

(2) Ako izvor opasnosti označen u polisi prestane da postoji za vreme trajanja osiguranja, Osiguravač je dužan da vrati Ugovaraču osiguranja deo premije za izvor opasnosti koji je prestao da postoji srazmerno preostalom vremenu, ukoliko u vezi sa tim izvorom opasnosti Osiguravač nije bio u obavezi da plati naknadu iz osiguranja.

(3) Prestankom ugovora o osiguranju u svim drugim slučajevima pre isteka vremena za koje premija plaćena, premija pripada Osiguravaču samo do završetka dana do kojeg je on bio u obavezi, ako nije drugačije ugovoreno.

(1) Osiguravajuće pokrće se ne odnosi na štete koje su nastale:

1. u slučaju namere ili grubog nehata/ krajnje nepažnje Osiguravnika ili nekog za koga je Osiguravnik po zakonu odgovoran;

2. kada je Osiguravnik namerno ili krajnjom nepažnjom postupao protivno propisima ili pravilima po kojima se obavlja delatnost odnosno zanimanje kao izvor opasnosti iz polise;

3. kada Osiguravnik vrši održavanje suprotno važećim propisima i uputstvima, ili ne vrši redovno održavanje, ili ima saznanje o kvaru ili nedostatku stvari koja je izvor opasnosti;

4. kada Osiguravnik nije sproveo mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti – preventivne mere kako je zahtevao Osiguravač. Kao dodatna opasnost uzima se okolnost koja je u prošlosti dovela do štetnog događaja.

5. štete koje pretrpi Osiguravnik, bračni drug Osiguravnika, deca i druga lica koja sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu i koja je dužan da izdržava,

6. štete usled eksplozije, nuklearnih reakcija ili radijacije fisionih materijala, kao i štete nastale usled upotrebe radioaktivnih materija, osim u pogledu odgovornosti za radioizotope koji se koriste u medicini u mirnodopske svrhe,

7. štete koje se mogu naknaditi na osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, ili osiguranja od odgovornosti vlasnika/operatera plovila i letelica, ili druge štete koje spadaju u domen zakonske obaveze osiguranja,

8. štete prouzrokovane po osnovu ovlašćenja državnih organa,

9. štete nastale usled neispunjenja obaveze iz ugovora i odgovornost Osiguravnika na osnovu ugovornog proširenja njegove odgovornosti i na slučajeve za koje inače odgovara (ugovorna odgovornost)

10. štete koje se zasnivaju na garancijama ili obećanjima datim od strane Osiguravnika

11. troškove načinjene u pogledu osporavanja, delimičnog ili potpunog pobijanja/poricanja Osiguravnikove odgovornosti, ili u pogledu odloženog priznavanja odgovornosti, a bez znanja Osiguravača,

12. štete koje su posledica postepenog i neprekidnog pada kvaliteta/gubitka vrednosti koje prouzrokuju temperatura, buka, vibracije, dim, čađ, korozija, para ili ostala slična dejstva,

13. štete nastale na stvarima usled uleganja tla i klizanja zemljišta i poplave od stajaćih, tekućih i podzemnih voda,

14. dodatne štete ako se Osiguravnik nije pridržavao svoje obaveze da štetu ublaži/umanji uprkos upozorenju Osiguravača,

15. za štete usled gubitka elektronskih podataka, oštećenja ili uništenja softvera,

16. štete prouzrokovane ili nastale direktno ili indirektno neposredno ili posredno kao posledica terorističke akcije. Pod terorističkom akcijom podrazumeva se, između ostalog, ali ne i isključivo, događaj u kojem se upotrebljava teror, agresija, nuklearna/biološka/hemijska oružja, oružje za masovno uništavanje; uništavanje, ometanje ili deformisanje komunikacionih i informacionih sistema, odnosno informacija koje se njima prenose; organizovanje sabotaža, upućivanje pretnji gore navedenim postupcima, bez obzira da li su u pitanju politički, religiozni, ideološki ili slični motivi; kao i namera da se gore navedenim postupcima utiče na vladu/državu, odnosno zastraši javnost ili deo javnosti,

17. direktne ili indirektno genetičke promene na naslednom materijalu ljudi, životinja ili biljaka

18. štete usled rata, građanskog rata, revolucije, građanskih nemira, primene sile od strane država i njihovih organa, političkih organizacija, nasilja prilikom javnih okupljanja, manifestacija i skupova kao i nasilja prilikom štrajkova i otpuštanja radnika,

19. gubitak, štetu ili izdatak koji je prouzrokovan, posrednom ili direktnom upotrebom azbesta ili materijala koji sadrže azbest, u zakonom nedozvoljenoj količini,

20. gubitak, štetu ili izdatak koji je direktno ili indirektno prouzrokovan, koji je proistekao iz ili je posledica uticaja elektromagnetnih polja (EMP) ili elektromagnetnih interferenci (EMI),

21. štete usled prenošenja neke bolesti.

22. profesionalna oboljenja radnika Osiguranika (elektromagnetna zračenja, genetska oboljenja, trovanja salmonelom)

REGRESNA PRAVA OSIGURAVAČA

Član 27.

(1) Osiguravač može da zahteva od Osiguranika da mu refundira iznos naknade iz osiguranja koja je već isplaćena, ako se naknadno utvrdi da je štetu prouzrokovao Osiguranik ili neko za koga je Osiguranik po zakonu odgovoran, i to

1. namerno, ili
2. grubog nehata /usled kranje nepažnje.

(2) Postupak ili propust Osiguranika kojim je prouzrokovana šteta smatra se grubim nehatom/krajnjom nepažnjom ako je:

1. Osiguranik obavljao svoje poslove bez zvaničnih licenci koje propisuju relevantni zakonski propisi, a šteta bude prouzrokovana u vezi s tim,
2. Osiguranik obavljao svoje poslove bez ispunjavanja kadrovskih i materijalnih uslova koje propisuje zakon i ostali zakonski propisi, a ta činjenica je uticala na nastanak štete,
3. šteta nastala usled kršenja zakonskih ili ugovornih propisa u pogledu preventive šteta,
4. Osiguranik prouzrokovao štetu kršenjem profesionalnih ili tehničkih propisa koja se odnose na njegove poslovne aktivnosti,
5. Osiguranik prouzrokovao štetu u pijanom stanju ili pod dejstvom narkotika, ili u vezi sa tim stanjem, ili je to stanje Osiguranika uticalo na nastanak štete,
6. Osiguranik više puta zaredom prouzrokovao štetu, što je bilo posledica ili uzrok čije je uklanjanje Osiguravač tražio prilikom ranijeg nastanka štete, a Osiguranik nije taj uzrok otklonio mada je imao mogućnosti da to učini

Način obaveštavanja

Član 28.

(1) Sva obaveštenja i prijave koje su ugovorne strane dužne da učine u smislu odredaba ovih Uslova, obavezno se moraju potvrditi pismeno ako su učinjene usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi sličan način.

(2) Kao dan prijema obaveštenja, odnosno prijave, smatra se dan kada su obaveštenje odnosno prijava primljeni. Ukoliko se obaveštenje, odnosno prijava šalje poštom preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.

(3) Sporazumi koje se odnose na sadržinu ugovora, punovažni su samo ako su zaključeni u pismenom obliku.

Izmene Uslova osiguranja

Član 29.

(1) Ovi Opšti uslovi mogu biti izmenjeni ili dopunjeni na način i po postupku na koji su i doneti, uz prethodno pribavljanje mišljenja ovlašćenog aktuara i obaveštavanje sektora za nadzor obavljanja delatnosti osiguranja Narodne banke Srbije.

(2) Izmjenama i dopunama Uslova obaveštava se Ugovarač osiguranja u skladu sa zakonom.

Primena zakonskih propisa

Član 30.

(1) Na pitanja koja nisu regulisana ovim Opštim uslovima, primenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Nadležnost u slučaju spora

Član 31.

(1) U slučaju spora između Ugovarača osiguranja - Osiguranika i Osiguravača nadležan je sud u sedištu Osiguravača.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

(1) Prečišćen tekst Opštih uslova stupa na snagu danom donošenja, od kada počinju da se i primenju, a prestaju da se primenjuju Opšti uslovi za osiguranje od odgovornosti od 25.02.2009. godine.